

לחישות מכושפות

חגית אוזלבו

Enchanted Whispers

Hagit Ozalbo

כל הזכויות שמורות לחגית אוזלבו ©

כתיבה וצילום: חגית אוזלבו

עיצוב גרפי: חגית אוזלבו

הוצאה לאור: מרחב אהבה

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע
לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני
אופטי או מכני אחר, כל חלק שהוא מהחומר הכלול בספר זה.
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא, בחומר הכלול בספר זה, אסור בהחלט
אלא ברשות מפורשת בכתב, מהמחברת של הספר

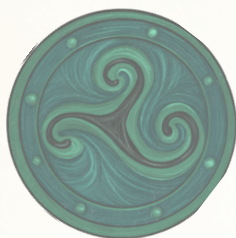
מהדורה 1

הודפס בישראל: 2024 תשפ"ד

אוריאן הפקות דפוס בע"מ

לחישות מכושפות

חגית אוֹזְלָבוּ
כתיבה עריכה וצילום

כל הזכויות שמורות ©

בין דפי הספר, מופיעים ברקודים
לסריקה והקשבה לשירים שהולחנו

כאן להקליק

חפשו אותם

יֵא בִּינְתֵי / זְמַן אֶלְעִיָּדָה

אם עולה
הפחד בליבך
סימן ששמש חדשה
עומדת להפציע

אם הבטן כואבת בתוכך
סימן שבריאה חדשה
עומדת להופיע

זמן להתבונן ברחם הבריאה
לקחת פנימה עמק נשימה
לשאול ברוך, בשפת האהבה

מה שלומה, נשמה יפה?

יא בינתי... יא עומרי
למה את זקוקה?

זמן לנשום, להקשיב
להושיט יד רכה
לרקוח ריפוי
רוזמרין
עם מרווה

פרק 1

זיכרונות מבית סבתא

לְמִילִים
יֵשׁ רְצוֹן מִשָּׁל עֲצָמוֹן
לְהַעִיר זִיכְרוֹנוֹת מֵעַמֶּק הַנְּשֻׁמָּה
וּלְהַצִּית תּוֹדֵעָה חֲדָשָׁה
כַּךְ אֲשֶׁר הָיָה אִז
וְכַךְ הוּא הַדְּבָר
הַיּוֹם

יא בינתי, כך סבתא רבקה, שהייתה אלכימאית מבטן ולידה ועליה השלום והברכה, קראה לי.
 רבקה, עם צירה וברק בעיניים... **יא בינתי**, קראה לי... וחייכה, בלי שיניים.
 ואז הייתה מוסיפה, בערבית ועברית יחד...
אינתי ג'וענה יא בינתי? מה להכין לך, לאכול?
 ועוד לפני שהספקתי לענות, הייתה מוציאה גוש גבינה לבן, קשה, מלוח ועגול... וחותרת ממנו, שתי פרוסות עבות.
 פרוסה אחת לי ופרוסה אחת לה.
תאכלי, תאכלי... יא בינתי. אוכל זה כמו חיבוק לנשמה.
מרכז את הצרות ומסלק את השממה.
מן סאפאת... הייתה מוסיפה, בערבית מתובלת.
 שוב נסעת סבתא?

זה לא אני... זו הרוח של צפת קוראת לי לבוא. היא לוקחת אותי על כנפיה.
 פעם בחודש היא קוראת לי, מעירה אותי בלילה, נכנסת לחלומות הכי הכי עמוקים, שולחת סימנים, מזכירה ריחות ישנים... לא מרפה, עד שאבוא.
 לצפת?

כן, לצפת, לסאפאת...
 לסמטאות, לריחות, להרים, לבתים, לטעמים, לאנשים.
 אבל קודם, אני חייבת לעבור בשוק של טבריה, דרך עזרא וכהן התוניסאי...
 וחס וחלילה, שאשכח את משה חצי לירה... ומאיר בעל האש.
 לכל אחד, אני מגיעה באופן אישי ולוקחת ממנו הזמנה.

את נוסעת לצפת רבקה?... מתי?... סחה, סחטיין!... היו שמחים לקראתה.
 בחייאת רבקה, תביאי גיבנה צפתית בשביל אשתי.. ואת הלאבנה המיוחדת של קדוש... ואת הזעתר הטעים שהבאת איתך בפעם שעברה... ואל תשכחי גם את הסומק, מדרעי בר יוחאי.
 אהההה, יא רבקה, ולי תביאי לי את הזיתים הדפוקים, משלום בן שלום ושק של במיה, ממוסא המועלם.

הלוויו... הייתה עוצרת אותם.

**צפת זו צפת וטבריה זו טבריה! זה שאני נחמדה אליכם, לא אומר שאביא את כל מה שאתם מבקשים!
אבל בשביל הטבריינים אשתדל... הייתה מתרככת.**

וכך, פעם בחודש, אחרי שהייתה עוברת דוכן, דוכן, ולקחת הזמנה אישית כמו סוחרת מיומנת, הייתה מתמסרת כל כולה, לרוח שנשאה אותה, לצפת. פעם בחודש, הגיעה למאיר קדוש, הגבן. לאותו מאיר, שהכירה מימי ילדותה. ולא רק אותו הכירה, אלא, כל אבן ואבן, כל בור ומסתור, כל עץ שפרח וכל סמטה, בדרך אליו.

בעיר העתיקה של צפת, היא נולדה. הבת הצעירה מבין אחיותיה ואחיה... אולי דווקא בגלל זה, אמא שלה, רַחֲמָה, סמכה, אך ורק עליה ושלחה אותה, דרך סמטאות העיר, אל המחלבה, של קדוש הגבן, להביא לה חתיכת גייבנה.

"שֶׁאֶפֶת גַּיבְנָה סַפְדִּיהָ, בִּשְׂבִיל הַנְּשֵׁמָה" (חתיכת גבינה צפתית, לנשמה).
כך הייתה מבקשת שתביא לה.

וְרַבָּקָה, ילדה צנומה, עם צמות ארוכות, הייתה רצה בזריזות, בין בתי האבן וקירות שנצבעו בתכול, עוברת דרך סוכות הגפנים, בין חצרות הבתים, דרך בארות המים, דרך הסמטאות הצרות, אוספת אל ליבה, צלילי כינור, מלקטת מנגינות, שירה ותפילות... ומגיעה עד למחלבת העיזים, בכדי להביא לאמא שלה, חתיכת גבינה, בשביל הנשמה.

יחיאל קדוש, איש ענק ובעל ידיים רחבות, ידע בדיוק איזה גבינה רצתה.
'צמות'... היה קורא לה... את יודעת בת כמה הגבינה הזו היום?...

בת שבועיים?... הייתה עונה הילדה הצנומה עם הצמות.

לא... איזה שבועיים?...

הרבה יותר משבועיים ואפילו יותר מחודשיים!... צחק, צחוק מתגלגל כרעם, וחשף מתחת לשפם השחור, שיניים לבנות להפליא.

מאירררר... קרא יחיאל בקול עבה, לבן שלו.

בוא תלמד נימוסים ותגיד שלום לצמות.

בינתיים, עם סכין כבדה, שרק אצבעותיו העבות, יכלו להחזיק, היה חותך משולש גדול... ומניח אותו על כף אחת של המאזניים לשקילה. על הכף השנייה, מניח משקולת ברזל קטנה ועוד אחת קטנה יותר. מביט על המשקל.. ואז עוטף את משולש הגבינה עם נייר עטיפה חום, קושר הכול בחבל דק, רושם את המחיר בטוש שחור... ושולח את 'צמות' עם דרישת שלום חמה, לאמא שלה.

את הדרך חזרה, הייתה עושה 'צמות' בזהירות רבה. שמא, תיפול הגבינה מידיה הקטנות. כי, אמא רַחֲמָה דרעי, בת העיר צפת, בת חנה, בת רַחֲמוֹנה, בת חנונה, בת מריומה, (שכולן נולדו בצפת העתיקה), זקוקה לה, מאד, "בשביל הנשמה".

בבית, הייתה הולכת ישר, אל המרתף. מחפשת את האבן הקרירה, שבלטה מהקיר, מניחה בעדינות את החבילה העטופה בנייר חום, כאילו היה זה אוצר יקר... והולכת להציץ במטבח.

במטבח, שקקו החיים! אוהו... כמה שקקו ושקקו....

במטבח, התבשלו הסודות הכי כמוסים, תפחו הבצקים, נאפו הלחמים, נרקחו הריבות, בושלו תבשילים ובעבעו השיקויים... והכי חשוב, במטבח הקטן והצפוף, נרפאו אנשים!!

גלים של ריח חריף הגיעו אל אפה הקטן והציתו סקרנות אינסוף. שעות הייתה יכולה להתבונן במרקחות, שאמה הייתה רוקחת מעשבים מתבוננת על הזרעים הצבעוניים, שאמה רַחֲמָה, הייתה טוחנת, עם מכתש ועלי ועושה מהם אבקה לתרופה.

גם על הענבים שהתכווצו מיום ליום והפכו לצימוקים, אהבה להתבונן. אך במיוחד אהבה להביט, על השורשים היבשים, שהמתינו בשקט על המדף והזמינו את הדמיון שלה, לעוף למרחקים, אל ארץ יצורי, אדמה חדשה.

מאחורי גבה של רַחֲמָה, הייתה עולה על שרפרף עץ מתנדנד, מורידה שורשים מהמדף, מסדרת אותם בחצי גורן, כאילו, היו דמויות אנושיות ומספרת להם בחשיבות רבה, שהם כאן בשליחות אמא אדמה!!

ברוכים הבאים, יצורי הבטן.

הייתה מכריזה, בקול רציני, ביותר...

אם עדיין לא הבנתם, הגעתם לכאן, למשימת ריפוי חשובה ביותר.

אני מכתירה אתכם, להיות שומרי האור. ומזכירה לכם, את כוחות

העל, שקיימים בכם.

שנים, ינקתם חלב אדמה, שנים על גבי שנים, ספגתם מי מעיינות.

שנים, למדתם את הצלילים והתפילות, עד שנטמעו בכם כוחות ריפוי כול יכול!

לכן, אתם שומרי הדרך. לכן אתם, המרפאים הגדולים ושליחי הטבע.

לכן, אתם שורשי היקום, של ארץ יצורי השפע ואמא אדמה.

אחרי שהרגישה שהשורשים קשובים למילותיה, ומסורים להנחיותיה,

הייתה לוקחת גבעול של מרווה, או גרניום, שהיה במטבח, תולשת

ממנו כמה עלים, מניחה אותם כמו כובע רחב שוליים, על השורשים

ועם ענף רוזמרין ארוך, מכתירה אותם למרפאי-על, מבטן ולידה.

'צמות' הפכה למספרת הסיפורים, הטובה ביותר במשפחה.

הסיפורים שלה הובילו את כולם, דרך שבילים נסתרים, למחוזות

מוחשיים ואפשריים, עד שלא תמיד, אפשר היה לדעת, אם אמת הם,

או פרי דמיונה. אם מציאות הם, או אשליה.

לתשעת אחיה ואחיותיה, זה ממש לא היה משנה, כי כל ערב היו

מתאספים סביבה, לאור הנר שריקד והפך את הקירות לתפאורה חיה

ופועמת, של, סיפוריה המרתקים.

כל ערב, הייתה לוחשת ורוקמת סיפורים מבטן האדמה, עם ענפי זית

ומיני שורשים, שהיו חלק מהדמויות, בסיפורים.

על גג העולם

סבתא, באמת הרוח נושאת אותך... "על כנפיה" לצפת?...
שאלתי אותה פעם, בתמימות של ילדה.
במקום לענות לי, הניחה אצבע על פיה ועצמה את העיניים...
ששש... לחשה לי. תקשיבי לרוח הגדולה... לפעמים, אפשר לשמוע אותה...
לפעמים אפשר להרגיש אותה... ולפעמים, אפשר אפילו גם להריח אותה.
איך?... שאלתי בעיניים עצומות
דרך פעימות הלב... ענתה בקול רך מהרגיל.
דרך הדמיון המתנגן בתוכך.
וברגע שאת מרשה לזה לקרות... זה קורה!
הלב מתחיל לפעום בקצב אחר. מיתרי הנשמה מתחילים לנוע... וקשת
הרגשות פורטת על הכינור. לפעמים, אפילו פעמונים מתחילים לנוע ברוח
ולהזכיר געגוע ישן, תמונות, סמלים וצורות.

אף פעם לא שמעתי אותה מדברת כך!... פתחתי חצי עין והצצתי עליה.
היא עמדה מולי, היינו כבר (כמעט) באותו הגובה. עיניים מול עיניים
ובעיקר, לב מול לב.
היא נראתה מוארת מתמיד. עיניה היו עצומות ואישוניה מתחת לעפעפיים,
זזו במהירות. כאילו, ראו את כל מה שסיפרה, דרך "מסך" פנימי, משלה.
עצמתי את עיני שלי וניסיתי לדמיין, את מה שהיא תיארה, במילים.

דעי לך ילדה, שאני מכשפה טובה, בת מכשפה טובה, בת מכשפה טובה.
גם אמא שלך. גם את. וגם מי שתבוא אחריך. כולנו מחוברות לרוח הגדולה,
המרפאת, בכוח האהבה.
לכולנו, יש יכולות ריפוי.
כל אחת, בדרכה המיוחדת שלה, דרך הכישרון שלה, דרך הגוון שלה, דרך
החיבור להדרכה הגבוהה שלה.
את מצליחה להרגיש את הרוח הגדולה, יא בינתי?... שאלה...
כי מה שאני מלמדת אותך עכשיו, לא מלמדים באף בית ספר!
רק "בִּיּוֹנִיבְּרִסְיָטָה של החיים!
הקול של סבתא היה כל כך מתוק ורגוע, עד שלא התאפקתי והצצתי שוב.

באותו הרגע, באותה השנייה, היא באמת הייתה יפה מתמיד.
אבל אז, בבת אחת, פקחה את העיניים, הביטה בי, הסתובבה, פנתה לעבר
המטבח, פתחה את המקרר, הוציאה גוש לבן, לקחה סכין ענקית וחתכה שני
משולשים. בכל משולש, נעצה מזלג ארוך שיניים.
אז, הדליקה את הכיריים, הניחה מעל הלהבה את שני משולשי הגבינה, סובבה,
עד שנצרכו ובעבעו מעט בפינות... ולקחה שאיפה עמוקה.

את מריחה?

בטח מריחה!... אפשר היה, שלא להריח?

ריח של גבינה צפתית מותכת, נצרב באפי וגם בתוך הקירות.
ריח של אהבה, שנחרט ונצרב על קירות חדרי הלב.

זהו... עכשיו, אפשר לשבת על 'גג העולם'... אמרה וחיכה.
'גג העולם', היה, המקום האולטימטיבי, לסיפורי אלף לילה ולילה והיום יום,
של פעם.

'גג העולם', התחיל, בדיוק במקום בו נגמרו המדרגות אל הבית... ורגע לפני
"שהתחיל" הבית.

פודסט מרובע, בגודל מטר על מטר, שהתאים בדיוק לכיסא נוח, נמוך, צנוע,
פשוט, מאלומיניום, עליו הייתה יושבת סבתא ורוקמת תוכניות.
מאותו הכיסא, אפשר היה להשקיף על הרחוב, לראות שכנים ועוברי אורח,
לדבר איתם, לצחוק. ולפעמים, גם לצחוק עליהם מאהבה... רק מאהבה!
"מידי פעם, מותר"... הייתה קורצת לי...

"זה צחוק של אהבה... וצחוק של אהבה עושה "קוסמוטולוגיה" בגוף...
מפזר בו שמחה, כמו אדוות במים, מותח את הפנים ומנצנץ בזוגיות העיניים...
והכי חשוב יא ביתי... מרחיק את השדים והמפלצות, מהמחשבות!"

קוסמוטולוגיה או לא...

כשישבנו על גג העולם, צחקנו מהלב. היה זה צחוק, שהדהד עד השורשים
העמוקים של הנשמה וניקה מהכבד והכליות, את כל האבק המיותר, שנדבב
בהם. ברגעים הללו, לא היו מחשבות. לא היו שדים... ולא היו מפלצות.
הייתה רק אהבה, כבוד וקרבה.

אז מה קרה? ... שואלת אותי סבתא... הם שוב רבו, אמא ואבא, שלך? מְגִנוּנִים... הייתה קורצת לי סבתא.

האהבה שלהם כל כך חזקה, אבל, לדבר הם לא יודעים.

כשהיו רבים, הייתי לוקחת את האחים שלי לחדר, סוגרת את הדלת. מספרת להם סיפורים או שרה להם שירים. מנסה להגן עליהם. אחרי שהיו נרגעות הרוחות בבית, הייתי בורחת לסבתא. לגג העולם.

גג העולם, היה, המפלט שלי ושלה.

וסבתא הייתה יודעת לחבק, להכיל ובעיקר להצחיק אותי. אני לא אתנהג כך, כשאגדל.

אז, עדיין לא ידעתי. אך המסע אל ייעודי, התחיל כבר אז. בבית ילדתי. במיוחד, כשאמא ואבא, היו רבים, בקולי קולות וצלחות עפו באוויר. המלחמות שלהם, יצרו את השלום, שבי.

ככה זה, דווקא, סיפור חיינו, המאתגר, מוביל, לנקודות אור, במסע החיים. ותמיד, השביל, שאותו נבחר, יהפוך לנתיב המשמעותי ביותר, בדרך. כאשר נבחר, שביל, מתוך פשרה או ויתור, הוא יהיה, אולי נוח. אך עלול, להפוך אותנו, "לנכים".

כאשר נבחר, בשביל מאתגר, המטפס מעלה, הוא עלול להפוך אותנו למנחים, למומחים, למובילים, למשפיעים!

דווקא דרך האתגר, נגלה את עץ העוצמה שלנו... להתפתחות הנשמה.

בטוח שאתנהג אחרת כשהיו לי ילדים, הייתי מכריזה...

ההורים שלי, לא ידעו לדבר האחד עם השני. הם לא ידעו לדבר עם עצמם.

גישרתי ועשיתי שלום, מגיל צעיר. ואולי בשל כך, בחרתי בהם כהורים. בכדי שיציתו בי, את היעוד והשליחות שלי.

אֲנִי רוֹאָה אוֹתְךָ בְּנֶשְׁמָה.. וְהִיא יָפָה! ... הייתה אומרת לי סבתא, שתמיד

שמחה לבואי וקיבלה את העצבות שלי, בהכלה ובאהבה.

הייתה לה אוזן קשבת ונשמה של יוצרת. ובמיוחד, מספרת סיפורי חיים.

החיים הם, "יוניברסיטה" ענקית. הייתה אומרת לי, שוב ושוב. כמו גלגל ענק, שמאפשר התבוננות. כל פעם, שתבונני על החוויה מזווית אחרת, תגלי תובנות אחרות ותצחקי. וצחוק... עושה "קוסמוטולוגיה" בגוף ובנפש.

לכן, אצל סבתא, הכל היה מתגמד ומקבל פרופורציה אחרת. אולי בזכות "הקוסמוטולוגיה".
בישיבות המיוחדות שלנו, על גג העולם, הייתה סבתא, מרשה לי לפרוס את צמותיה, לפזר את שיערה האפור ולהברישו במברשת רכה.
דקות ארוכות הייתה שותקת, עוצמת עיניים ומתמסרת...

אחרי ששתקה מספיק, הייתה נאנחת עמוקות, לוקחת אוויר... ואומרת **"את יודעת, יא בינתי, הגעתי לטבריה על חמור אפור. לא לבן... אפור!"**
זה מה שחשוב לך להגיד אחרי כל השקט הזה?... שהחמור היה אפור ולא לבן?... הייתי צוחקת ושואלת אותה **"כן!"** הייתה אומרת.

למה סבתא?... מה חשוב בזה שהחמור היה אפור ולא לבן?
"ככה!... כי אולי, לא רציתי לעזוב את צפת. וכשעזבתי אותה, הרגשתי בלב, כמו, שמיים אפורים ומעוננים..."

החלפתי את המברשת, במסרק... ובעזרתו, עשיתי לה, שביל ישר ומדויק, מקודקוד הראש עד למטה. חציתי את שיערה האפור לשני חלקים. מכל חלק, קלעתי צמה ארוכה. אחת בכל צד. את שתי הצמות, הרמתי מעלה, ליפפתי אחת על השנייה, כמו כתר. והצאתי שוב לעברה.
עכשיו את הכי יפה בעולם סבתא! אמרתי... וסבתא התפקעה מצחוק.

'צמות' היה קורא לי יחיאל... 'צמות'
החברות שלי בצפת גילו זאת והתחילו, לקרוא לי כך... עד שעזבנו את צפת.
אז למה באמת עזבתם את צפת?
"בשביל הנשמה" אמרה...
גם זה היה בשביל הנשמה?.. חייכתי..
"לא!... זה היה בשביל סבא שלך!"

סבא שלך, חיים, אללה ירחמו, לא דיבר הרבה, לא ביקש הרבה, לא צחק הרבה ולא אכל הרבה. אבל, על טבריה, הוא לא הפסיק לחשוב ולדבר. כל הזמן, חזר ואמר, שאם נגור בטבריה, יבואו עלינו המזל והברכה. על זה, התעקש כמו פרד! עד שלא הייתה לי ברירה והסכמתי. בטבריה, תהיה פרנסה טובה... אמר. בטבריה, השוק פורח יותר. בטבריה יש "חמאם" וכנרת מלאה במים... ומים זה שפע!... ושפע זו ברכה! גם רַחֲמָה, אמא שלי, הסכימה אתו ודחקה בי, לעזוב את צפת ולרדת לטבריה. אז... אני, יא בינתי... מה היה לי להגיד? "כל גדולי הדור כבר נמצאים בטבריה, הצהירה רַחֲמָה בקולי קולות. רבי עקיבא... רבי חייא... רבי יוחנן בן זכאי... רבי מאיר בעל הנס... וכמובן גם רבי משה בן מימון... נו, הרמב"ם. כולם כבר בטבריה. מתים! אבל נשמתם עושה ניסים!..."

תדעי לך, שרַבְרֵתָא סבתא שלך, רַחֲמָה, הייתה חוכמת לב ובטן, יותר, מחוכמת ראש. היא הייתה רופאה, בלי התעודה של היוֹנִיבְרֵסִיטָה. רק מלהסתכל על האדם, הייתה יודעת, איפה בנפש יש לו צרה... ואיפה בגוף, נתקעה לו המחלה. דרך העיניים שלה, הייתה רואה את החולשה של האדם. היא הייתה מכשפה טובה, סבתא רַבֵּאִיבָא שלך. כך קראו לה, רַחֲמָה, בִּינַת חֲנָה, בִּינַת רַחֲמוֹנָה, בִּינַת חֲנוּנָה, הַמְכַשֶּׁפָה הַטּוֹבָה. סַבְרֵתָא רַבְתָּא, אומרים... ניסיתי לתקן אותה, אך היא המשיכה לספר, בשצף קצף... רַבְרֵתָא סבתא שלך, הייתה רוקחת שיקויים ומרפאה אנשים בעשבים. היא ידעה לרפא אנשים, מכל הסוגים. אבל בעיקר, ריפאה את הצרות של הנשים. את כל הרפואות, יא בינתי, למדה מהחכמה, של רבי משה בן מימון. הרמב"ם. דפים על גבי דפים, בכתב חרטומים, הייתה קוראת בשקיקה. איגרות הרמב"ם, קראה להם... ואותם הביאה, מצפת לטבריה, על חמור, במזוודה חומה.

היא האישה היחידה בצפת כולה, שלמדה את כתבי הרמב"ם, אבל בסתר!
גם בזוהר הקדוש של הַרְשֵׁב"י, למדה. אבל, בסתר שבהסתר.

"כי הרי, מי שלומד בזוהר, ניצל מטמטום הלב. וכל מי שמתמיד בלימוד הרוח,
יש בו את הכוח, להפוך, לב של אבן, לאור גדול... ואם יש לי ולבני האדם, את
היכולת להתרחק מיצר הרע, מהמקטרגים ומהמקטרים ולעסוק באור,
בריפוי ובהצלחת נפשות...אעסוק כל חיי! אפילו אם יהיה זה בסתר!"...
כך אמרה לאמא ולדודות שלה, שניסו להשתיק את הפה הגדול שלה ואת
"שיגעון הקבלה והזוהר"... שאחז בה.

רַחֲמָנָא לְצַלָּן. ישמרנו השם, שום בצל, שום בצל... לחששו.
תשתיקי יא רחמה, בת חנה, בת רחמונה... היו משתיקות אותה הדודות...
מה יגידו השכנים?... מה יגידו הרבנים?
בְּחִיָּאת רחמה, תעשי מה שאת עושה, אבל בשקט...

ורחמה הייתה עוצמת עיניים, שותקת לרגע, מקשיבה... ומחייכת.
אלוהים איתי וכשהוא איתי, אני לא מפחדת משום דבר. הייתה עונה להן.

והנה, אני אגלה לך סוד, יא בינתי.
במשפחה שלנו, יש כוחות של ריפוי, שעוברים מאחת לשניה.
מסבתא רַבֵּאִיבָא, לסבתא. מסבתא לאמא. מאמא לבת.
כך, גם רחמה קיבלה את הכוחות שלה. מסבתא רַבֵּאִיבָא, חנה. וסבתא חנה,
מסבתא רחמונה. וסבתא רַחֲמוֹנָה, מסבתא רבתא רבתא רבתא, חנונה.
אך בשנים האלו, של פעם, אוי לאשה, שהייתה יודעת יותר מידי!!!
אוי לאשה שהייתה מחצינה את כוחות הריפוי שלה... ואוי לאשה שלמדה
קבלה.

לא נתנו לנשים ללמוד קבלה?... שאלתי

חס וחלילה.

גם לגברים לא נתנו. רק למבוגרים! ורק למיוחדי הסגולה!

יחידי סגולה... ניסיתי לתקן.

סבתא רבאיינא שלך הייתה מיוחדת וסגולה מסוגל.
וכאשר הייתה מעניקה ברכה, הברכה הייתה מתגשמת ומתממשת.
היא הייתה קוסמת, רופאה ואפילו מכשפה טובה. ואת כל הסודות, החביאה
בכיסים של הלב... ושל "המזוודה החומה".

אותה מזוודה חומה, שאיתה ירדה מצפת לטבריה... על החמור?...
שאלתי, ספק אמרתי.

כן, על חמור אפור ולא לבן.

נו, ספרי לי סבתא... בקשתי...

פעם אחרת יא בינתי, אני עייפה עכשיו. העיניים שלי כואבות ועייפות.
אני אעצום אותם בשביל לתת להם לנוח קצת... וגם את תנוחי, טוב?

בטח. תנוחי סבתא, הרגעתי אותה.

וכך, על גג העולם, סבתא עצמה עיניים ושתקה.
למען האמת, השתיקה שלה, הייתה קצרה מידי, כי לא עברו כמה דקות
והחל קונצרט נחירות, מהיכלי האופרה, המפוארים, של וינה.
קול רעם התגלגל במדרגות וטיפס בחזרה בהד גדול.
קיפץ מטה בקצב סֶטְקָטוֹ ואז טיפס שוב, במקצב קרשנדו ענק, מעלה.
קונצרט, שהבהיל את כל ציפורי וציפורות החצר, אשר עפו בבהלה גדולה.
לרגע אחד, הקונצרט הפסיק ורבקה התיישבה.
היא פתחה את העיניים, אך עיניה היו מעורפלות. חצי סגורות, חצי פתוחות.
היא קמה מהכיסא שלה על גג העולם והחלה להניע את הידיים שלה, מעלה
ומטה, כאילו היא עושה משהו.

סבתא... קראתי... והיא לא ענתה.

לקח לי כמה רגעים להבין, שהיא פועלת, מתוך שינה.

כמה רגעים אחר כך, צעדה אל תוך הבית, הסתובבה וחזרה בחזרה.

התישבה על כיסא האלומיניום שלה, שעל גג העולם... ונשכבה בחזרה.

פניה היו רגועות. אישוניה זזו בעדינות מצד לצד. היא ישנה.

קודם לכן, היא הלכה תוך כדי שינה...! ואני עדה.

לימים, קראתי על זה. סבתא הייתה חולת ירח. סהרורית.

אך הסהרורית המוארת בתבל.

המזווידה החומה

7.10.1922

באחת הישיבות על גג העולם, סיפרה לי סבתא, שחודש לפני שעזבו את צפת, החליטה רחמה, האמא שלה, שצריך לצבוע את קירות הבית בכחול.
"ועל אחת וכמה, לפני הירידה לטבריה! הכריזה... במיוחד, נגד עין הרע.
וגם, בשביל להזמין את כל המלאכים הטובים, שיעזרו לנו"
בתקופה הזו, צבעו הנשים בצפת, את הקירות החיצוניים של הבית, בכחול.
אפילו את החריצים, בין האבנים הגדולות, הן צבעו.
אפילו, את הסדקים בקירות, בתוך הבית ובחוץ, הקפידו לצבוע.
רחמה, הודיעה לילדים במשפחה, מהגדול עד לקטן, שמעכשיו, היא רותמת אותם, למלאכת הצביעה!
את הסיד הלבן, שפכה, לתוך גיגית פח גדולה. אליה הוסיפה, אבקה כחולה.
כזו, שמכבסים איתה את הבגדים. וערבבה.
בהתחלה שפכה מעט אבקה ותוך כדי ערבוב, התגלה הצבע התכול, בסיד.
עוד, עוד... היינו צועקים לה, כולם בהתלהבות... תוסיפי עוד מהכחול.
ורחמה, הייתה מוסיפה, עוד גרגירים כחלחלים, מאבקת הכביסה, עד לקבלת, צבע כחול יפה, של שמיים.
האחים של רבקה, היו מקבלים מברשת ודלי קטן, עם בלילת צבע והיו מתחילים במלאכה, עד שלקראת ערב, היה הבית, מקבל, גוון כחול עמוק ומיוחד.
אצל כולם בשכונה, היו הקירות, כחולים. אבל הגוון הכחול היחודי, נקבע, לפי כמות אבקת הכביסה, שהיו מכניסים לסיד הלבן.
בסוף היום, היה זה תפקידה של רבקה, לאסוף מכולם, את הבגדים, עם כתמי הצבע, להכניס אותם לגיגית אחרת, לכבס אותם במים נקיים ולתלות אותם, על החבל.
למחרת, כשהבוקר עלה, התגלה הבית בצפת, כשער וראי לרקיע הכחול.
הוא הוכתר, הבית עם הצבע הכחול, היפה ביותר, בשכונה!
עכשיו אחרי שהמלאכים, איתנו ושערי שמיים פתוחים, אפשר לארוז!!
הכריזה רחמה.
שבועיים ימים, סוערים במיוחד, לקח לנו לארוז את "הבית" בצפת.
ועוד שלשה ימים, לקח לנו, לרדת מצפת לטבריה.
היו אלה שבועיים של, שמחה, עצב, כעס, פחד וסקרנות גם יחד.

קולות מתכת של סירי אלומיניום, נערמו אחד על השני.
 סדינים לבנים שכובסו והתעופפו ברוח על החבל.
 בגדים, נערמו בערמות ונקשרו בבדים צבעוניים. צנצנות זכוכית, בגדלים
 שונים, אבקות ומשחות, שיצרו תמהיל של ריחות וגוונים. הכול מהכול.
 על השולחן במטבח, הונח ככר לחם כפרי ושני גושים של גבינה צפתית.
 רַחֲמָה הכריזה בקול גדול - "אוי לו, לזה שיגע בלחם והגבינה!
 במיוחד אתה יחיא, שומע?... כי זה יהיה, האוכל שלנו, בימים הקרובים,
 עד שנגיע לטבריה."
 את גוש הגבינה וככר לחם, עטפה בנייר חום וחבל שמשון דק.
 נו, מתי?... שאלו כל האחים והאחיות שלי... מתי נצא כבר למסע?
 עדיין לא! הודיעה רחמה. עוד מעט...
 יחיא, האבא של רבקה, ניגן בשקט. השמיע צלילים על העוד והשתדל לא
 להרגיז את רַחֲמָה, אשתו. הוא ידע, שאם יעצבן אותה עכשיו, כולם יסבלו.
 בסופו של דבר, הגיע היום המיוחל.
 רַחֲמָה, התעוררה בחמש לפנות בוקר, יצאה החוצה לנשום אויר, עשתה
 כמה תנועות מוזרות בידיים והחליטה, שזה היום הטוב ביותר, למסע.
 למה?... כי הבטן שלה ידעה והלב שלה הרגיש.
 את כל החיים העמסנו על החמור האפור של סבא חיים.
 גם את רַחֲמָה והמזוודה החומה שלה.
 רַחֲמָה החזיקה אותה קרוב אל הלב עם כל הסודות, הכי כמוסים שלה.
 במזוודה החומה, נשמרו דפים, עם נוסחאות ומרשמים בכתב חרטומים.
 בכיסים שנתפרו במיוחד, הונחו בזהירות שורשים, מחובקים, בקבוקונים,
 מיני שקיות בד, עם אבקות וזרעים, צנצנות, פחיות... ועוד.
 ביום שני של חודש שבט, נצבעו השמיים, כחול ופיזרו ענני כבשים.
 השקדיות פרחו בשיא הדרן והאוויר מסביב, היה נקי ומלא הדר.
 אולי בגלל זה בחרה רחמה לצאת למסע, דווקא היום.
 אני ראיתי בשמיים, כיבשה שחורה, אולי כי צבט לי בלב, להפרד מצפת.

אבל זהו, הגיע הרגע. עזבנו את צפת והמסע לטבריה, החל.
לכאורה, הכול היה כשורה, חיים החזיק בחבל והוביל את החמור.
אחריו, האחים והאחיות שלי. מאחוריהם, יחיא, אבא שלי, כמאסף.
יחיא, היה אומן בנשמה, אבל מרחף, כמו עלה ברוח. תנו לו עוד, בשביל לנגן
וכמה עלים בשביל "לגלגל" והוא הופך, למאושר באדם.
רחמה כעסה עליו. כי מה שהיה לו בראש, זה סלסולי עוד וגלגולי סיגריות.

אז מה... היה אומר לה...

לך יש בראש, את הרמב"ם ואת המרקחות והשורשים שלך...

אז אני כועס עליך?

מה ששלך שלך... ומה ששלי, שלי. יא רחמה!

את תצאי לי מהעוד... ואני אצא לך מהרמב"ם...

רחמה כעסה עליו, לא בגלל שהיה מנגן, אלא בגלל שביזבז כסף, על סיגריות.
ובעיקר, את הזמן שלו, על כלום ושום דבר.
רק טפל ללא עיקר... ובלי להשאיר אוצר וחותרם.
בגלל זה, רחמה, בחרה להוביל. ויחיא, היה בסוף השיירה.
מידי פעם, יחיא ניגן ושר. ואנחנו שרנו אתו. מידי פעם, ניגן ואנחנו הקשבנו.
מידי פעם, הצחיק אותנו וצחקנו. מידי פעם עצר לבהות בנוף ואנחנו עצרנו.
בעיקר חלמנו, על העתיד הקרוב שמחכה לנו.
על השוק בטבריה, על הכנרת, על האנשים שנפגוש... ועל הבית שנגור בו.

בערב, מצאנו חניית לילה נוחה לשינה. והדלקנו מדורה.
יחיא וגלגל כמה סיגריות ונתן למי שרצה. סיפרנו סיפורים מצחיקים, שרנו
לצלילי העוד והדרבוקה. אכלנו עשבים ופירות שמצאנו בדרך.
כמובן, שלא ויתרנו, על פרוסה מהכיכר לחם השחור ומשולש גבינה.
רחמה, חתכה כמה חתיכות מהגבינה הצפתית שהביאה.
הפכנו ענף חד, לשיפוד, וצרבנו, חתיכת גבינה, על להבות המדורה.
תחת כיפת השמים וחופת הכוכבים, הגבינה, היתה טעימה מתמיד.
הרקיע, המדור, הריח באויר ופצפוף הזרדים, יצר אוירה קסומה ומיוחדת.

ביום השלישי למסע, כבר התחבאה השמש וניבאה נסתרות וחשוכות.
השמייים שינו גוון. וגם הכנרת, נראתה אפורה מרחוק ורחוק מלהיות יפה.
מידי פעם נשבה רוח מזרחית "ואבק דרכים", חדר לעיניים.
למי שהביט בנו מרחוק, נראינו, כחבורה מוזרה של אנשים בגילאים שונים,
עם פקלאות וכלים משקשקים, יורדים בשביל עיזים, בקצב חמור, שעצר
וגעה, כי גם לו הייתה קשה הדרך.

באחד הפיתולים, התעייף החמור והחל לקרטע ולקפץ כמו תיש.
מרוב קפיצות, נפלה המזוודה מידיה של רַחֲמָה, התגלגלה במדרון... ונפתחה.
לרגע אחד, נעתקה נשימתנו ונשימתה של רחמה.
לכמה שניות, הכול עצר מלכת.

כאשר נדמה היה, שאפשר להירגע והכול בסדר, הגיע משב רוח ופיזר את כל
הדפים שהיו בתוכה, לאלף רוחות השמיים.
כל הדפים שהיו במזוודה, עפו באוויר, כאילו היו פרפרים ענקיים, שמצאו
מפלט בשדה הפתוח.

הכול עף?... שאלתי

כן, הכול! כל הדפים, הנוסחאות, הפתקונים והדפדפים.
כל הסודות, שֶרַחֲמָה ליקטה, במשך שנים ושמרה באדיקות, במגירות ליבה,
עפו ברוח.

כל הסודות, שאיתם ריפאה אנשים... הכול עף והתפזר.
אויייוויי ואבוי... צעקה רחמה וסטרה לפנייה, שהאדימו כמו עגבניה...

תורידו אותי מהחמור!

ע כ ש י ו ! !

יחיא, עזר לה לרדת ולהגיע למזוודה, שנפתחה באמצע השדה וחשפה את
תכולתה, לעיני כולם. רחמה, בדקה בכיסים של המזוודה.
הבקבוקונים והפחיות, היו בתוכה. מזל שתפרה כיסים מרופדים והכל נשמר.
אבל הניירות.... הכול עף!

במשך שעה שלמה, סבא שלך, חיים בן חיים, רץ בשדה כמו פורפרה.
קיפץ, טיפס, אסף דף אל דף, ושוב רץ וחיפש, עד שאסף את כל הדפים,
לאגודה אחת והחזיר אותם למזוודה.
כמובן, כולם עזרו במלאכת החיפוש והאיסוף.
אותנו זה הצחיק, כי הדפים, שיחקו איתנו במחבואים.
איך שהיינו מתקרבים אליהם, הרוח הייתה מעיפה אותם שוב.
את רחמה, זה ממש לא הצחיק. היא עקבה אחריהם ואחרי חיים, בדאגה.
חיים, אסף דף לדף, במסירות נפש, יוצאת דופן.

עוד באותו היום, כאשר מסר לה את כל ערימות הדפים, הבטיחה רְחֵמָה,
לחיים, שלא תשכח, לעולמי עד, את המצווה החשובה שהוא עשה.
לעולמי עד!! הכריזה שוב.
"במעשה האצילי שלך, הצלת נפשות רבות בעולם" אמרה.

רְחֵמָה, התקרבה לחיים ורבקה, עטפה אותם במטפחות גדולה וצבעונית
שהייתה לה, עצמה את העיניים, הניחה את כפות ידיה, על ראשיהם...
מלמלה כמה מילים שנשמעו, כמו לחשים וקסמים... וברכה אותם,
שעוד היום, ימצאו את הבית המבורך ביותר בטבריה.
מיד, העלה חיים, את רְחֵמָה על החמור האפור, פתח מטריה רחבה,
בצבע אדום, להגן עליה מהשמש היוקדת, כאילו הייתה, מלכת שבא...
ואמר לה בקול מלא הוד והודיה...

יא רְחֵמָה בינת חנה, בינת רחמונה, המושכות עכשו בידיך!
בבקשה ממך, תובילי אותנו נכונה ותכווני את דרכנו, להצלחה וברכה.
תמצאי לנו, את הבית המבורך ביותר, בטבריה.

עד עצם היום הזה, לא ברור, אם החמור היה, זה שידע את הדרך אל הבית,
או, שְרָחֵמָה, הרגישה בחושים המחודדים שלה, וידעה, לכוון את החמור.
בכל אופן, בשעות אחר הצהריים, הם כבר צעדו, לצד הכנרת והרוו את עיניהם,
למראה חופיה.

קרני שמש נעימות, חזרו להאיר בשמיים ורוח קלילה, הובילה אותם, אל תוך
העיר העתיקה, בטבריה.

קול שקשוק חסר סדר, אך הרמוני להפליא, של כלי המתכת, ליווה אותם, עד לפאתי רחוב אחווה.

הם היו עייפים ועומס המשקל שהונח על החמור, הראה אותותיו. החמור האפור, נשא עליו, בגבורה, את החיים שלהם, בתוך סדינים לבנים. את המזוודה החומה... ואת רַחֲמָהּ, בכבודה ועצמה. ורַחֲמָהּ, איך לאמר בעדינות, לא הייתה אישה קטנה. נהפוך הוא. היא הייתה, עבת בשר ופיתולים ומשקלה, כפול מבעלה, יחיא אל עוויד.

הם צעדו לאורך הרחוב, והתבוננו על הבתים.

האנשים ברחוב, התבוננו עליהם בחזרה וסימנו עם ראשם, לשלום.

כשהגיעו לסוף הרחוב, החל החמור לגעור, כאילו אמר, די, די, אין לי כוח. ועצר. הוא עצר בדיוק, בקצה הרחוב, ליד בית שחור משחור, בנוי בזלת

עליו תלוי שלט ובו כתוב בכתב יד משובש - "לְמַה יָרַע"

כאן ???... שאל חיים את רַחֲמָה...

זו הברכה?

תעזור לי קודם לרדת מהחמור, יא חיים אִפֵּן חיים... ואז נראה... אמרה.

חיים לא היה צריך לעשות הרבה. מכובד המשקל ולאור עייפותו, כרס החמור באיטיות מטה, עד שנשכב על האדמה.

חיים הושיט יד ומשך את רחמה, הוד מעלתה, עד שעמדה בכוחות עצמה.

היא הביטה לעבר הבית השחור משחור.

עצמה את עיניה והקשיבה.

רק אישוניה, התגלגלו מצד לצד והאצבעות בידיה נעו מטה ומעלה... ועצרו.

נראה היה, שהרחוב כולו, עצר מלכת... וחיכה להחלטתה.

כאן! הכריזה בקול.

כן, כאן, בדיוק כאן.

בשחור משחור?

כן, בדיוק כאן... אמרה שוב וחיכה.